

دانشکده بهداشت

قالب نگارش طرح درس ترمی

عنوان درس: بهداشت عمومی و اصول اپیدمیولوژی	مخاطبان: دانشجویان بین الملل کارشناسی علوم آزمایشگاهی
تعداد واحد: یک واحد نظری	ساعت پاسخگویی به سوالات فراگیر: در طول هفته با هماهنگی قبلی
زمان ارائه درس: (یک شنبه، ۱۰-۸ و نیمسال دوم ۹۹-۱۳۹۸)	مدرس: دکتر شهاب رضائیان
درس و پیش نیاز: ندارد	

هدف کلی درس: آشنایی دانشجویان با مفاهیم اپیدمیولوژی و سیر طبیعی بیماریها

اهداف کلی جلسات (۱ واحد نظری): (جهت هر جلسه یک هدف)

- ۱- آشنایی با مفاهیم و مدل‌های اپیدمیولوژی
- ۲- آشنایی با چگونگی انتقال بیماریها و سیر طبیعی بیماریها
- ۳- آشنایی دانشجویان با شاخص اندازه های گیری (توصیفی) وقوع بیماری و مرگ
- ۴- آشنایی با مفاهیم علیت و شاخصهای اندازه گیری آن در پیامدهای مرتبط با سلامت
- ۵- آشنایی با انواع روش های مطالعات اپیدمیولوژیک (مطالعه توصیفی)
- ۶- آشنایی با انواع روش های مطالعات اپیدمیولوژیک (مطالعه مورد-شاهد)
- ۷- آشنایی با انواع روش های مطالعات اپیدمیولوژیک (مطالعه کوهورت)
- ۸- آشنایی با اصول پیشگیری و انواع آن
- ۹- آشنایی دانشجویان با شاخص های ارزیابی روایی آزمون های غربالگری

اهداف ویژه به تفکیک اهداف کلی هر جلسه:

هدف کلی جلسه اول: آشنایی با مفاهیم و مدل‌های اپیدمیولوژی

اهداف ویژه جلسه اول:

در پایان دانشجو:

- ۱-۱- با تعاریف علم اپیدمیولوژی آشنا شود
- ۲-۱- با مفهوم توزیع رویدادهای مرتبط با سلامتی آشنا شود
- ۳-۱- با انواع گرایشهای علم اپیدمیولوژی آشنا شود
- ۴-۱- با کاربردهای اپیدمیولوژی در سیستم بهداشتی و درمانی آشنا شود
- ۵-۱- با اصطلاحات رایج در اپیدمیولوژی آشنا شود.

هدف کلی جلسه دوم: آشنایی با چگونگی انتقال بیماریها و سیر طبیعی بیماریها

اهداف ویژه جلسه دوم:

در پایان دانشجو:

- ۱-۲- با چگونگی انتقال بیماریها آشنا شود.
- ۲-۲- با سیر طبیعی بیماریها آشنا شود.
- ۳-۲- با مدل‌های علیت بیماریها (مدل مثلث و شبکه علیت) آشنا شود.

هدف کلی جلسه سوم: آشنایی دانشجویان با شاخص اندازه های گیری وقوع بیماری و مرگ

اهداف ویژه جلسه سوم:

در پایان دانشجو:

- ۱-۳- با انواع میزانهای بروز آشنا شود.
- ۲-۳- با انواع میزانهای شیوع (لحظه ای، دوره ای و عمری) آشنا شود.
- ۳-۳- با رابطه بین میزان بروز و شیوع آشنا شود.
- ۴-۳- با میزانهای خام و تطبیق یافته آشنا شود.

هدف کلی جلسه چهارم: آشنایی با مفاهیم علیت و شاخصهای اندازه گیری آن در پیامدهای مرتبط با سلامت

اهداف ویژه جلسه چهارم

در پایان دانشجو:

- ۱-۴- با مفهوم علیت (Causality) آشنا شود
- ۲-۴- با متغیر مستقل، وابسته و مخدوشگر آشنا شود.
- ۳-۴- با مفهوم نسبت شانس (Odds Ratio) آشنا شود.
- ۴-۴- با مفهوم نسبت خطر (Risk Ratio) آشنا شود.
- ۵-۴- با مفهوم نسبت شیوع (Prevalence Ratio) آشنا شود.
- ۶-۴- تفسیر شاخص نسبت شانس، نسبت خطر و نسبت شیوع را یاد بگیرد.

هدف کلی جلسه پنجم: آشنایی با انواع روش های مطالعات اپیدمیولوژیک (مطالعه توصیفی)

اهداف ویژه جلسه پنجم

در پایان دانشجو:

- ۱-۵- با مفهوم مطالعه توصیفی آشنا شود.
- ۲-۵- با شاخصهای قابل برآورد در مطالعات توصیفی آشنا شود.
- ۳-۵- با نحوه طراحی مطالعات توصیفی آشنا شود.

- ۴-۵- با نحوه تفسیر شاخصهای قابل برآورد در مطالعات توصیفی آشنا شود.
- ۴-۶- کاربرد مطالعه توصیفی در پیشگیری از بیماریها آشنا شود.

جلسه ششم:

هدف کلی: آشنایی با انواع روش های مطالعات اپیدمیولوژیک (مطالعه مورد-شاهد)

اهداف ویژه

در پایان دانشجو

- ۱-۶- با مطالعه مورد-شاهدی و نحوه طراحی آن آشنا شود.
- ۲-۶- بازوهای مطالعه مورد-شاهدی را بشناسد.
- ۳-۶- با شاخصهای قابل برآورد در مطالعات مورد-شاهد آشنا شود.
- ۴-۶- با نحوه تفسیر شاخصهای قابل برآورد در مطالعات مورد-شاهد آشنا شود.
- ۵-۶- کاربرد مطالعه مورد-شاهد در ظغیانهای بیماریها آشنا شود.

هدف کلی جلسه هفتم: آشنایی با انواع روش های مطالعات اپیدمیولوژیک (مطالعه کوهورت)

اهداف ویژه جلسه هفتم:

در پایان دانشجو

- ۱-۷- با مطالعه کوهورت و نحوه طراحی آن آشنا شود.
- ۲-۷- بازوهای مطالعه کوهورت را بشناسد.
- ۳-۷- با شاخصهای قابل برآورد در مطالعات کوهورت آشنا شود.
- ۴-۷- بتواند نمونه هایی از مطالعات کوهورت در حال اجرا در ایران یا مناطق مختلف دنیا را نام ببرد.

هدف کلی جلسه هشتم: آشنایی با اصول پیشگیری ( )

اهداف ویژه جلسه هشتم:

در پایان دانشجو

- ۱-۹- با پیشگیری نخستین (Primordial Prevention) آشنا شود.
- ۲-۹- با پیشگیری سطح اول (Primary Prevention) آشنا شود.
- ۳-۹- با پیشگیری سطح دوم (Secondary Prevention) آشنا شود.
- ۴-۹- با پیشگیری سطح سوم (Tertiary Prevention) آشنا شود.
- ۵-۹- با انواع راهبردهای پیشگیری آشنا شود.
- ۶-۹- با انواع سطوح پیشگیری (نخستین، اولیه، ثانویه و ثالثیه) آشنا شود.

هدف کلی جلسه نهم: آشنایی دانشجویان با شاخص های ارزیابی روایی آزمون های غربالگری (Screening)

اهداف ویژه جلسه نهم:

در پایان دانشجو

- ۱-۹- با مفهوم غربالگری آشنا شود
- ۲-۹- با اهداف غربالگری آشنا شود
- ۳-۹- با مفهوم پدیده کوه بیخ آشنا شود
- ۴-۹- با ویژگیهای بیماریهای (شیوع بالا، قابلیت درمان، ...) برنامه های غربالگری آشنا شود.
- ۵-۹- با ویژگیهای آزمونها (ساده، ارزان، ...) در برنامه های غربالگری آشنا شود.
- ۶-۹- با مفهوم حساسیت، ویژگی و ارزش اخباری آزمونهای غربالگری آشنا شود.

منابع:

۱. اپیدمیولوژی، تالیف لئون گردیس، ترجمه دکتر حسین صباغیان و دکتر کوروش هلاکوئی
۲. دستوالعمل کنترل بیماریهای واگیر، ترجمه دکتر حسین صباغیان

روش تدریس: سخنرانی

وسایل آموزشی: کامپیوتر، پاورپوینت و ویدئو پروژکتور

سنجش و ارزشیابی

آزمون	روش	سهم از نمره کل (بر حسب درصد)	تاریخ	ساعت
کوئیز	-	-	////////////////////	////////////////////
آزمون میان ترم	چهار جوابی	۳۰٪		
آزمون پایان ترم	چهار جوابی	۶۰٪		
حضور فعال در کلاس	شرکت در بحث، تکالیف کلاسی	۱۰٪		

مقررات کلاس و انتظارات از دانشجو: دانشجو موظف است قبل از مدرس در کلاس حضور داشته باشد و توانایی پاسخ به سوالات مطالب جلسات قبل رو داشته باشد.

نام و امضای مدرس: دکتر شهاب رضائیان نام و امضای مدیر گروه: دکتر شهاب رضائیان

نام و امضای مسئول EDO دانشکده: دکتر رویا صفری

تاریخ تحویل:

تاریخ ارسال:

جدول زمانبندی درس بهداشت عمومی و اصول اپیدمیولوژی

روز و ساعت جلسه: یکشنبه ۱۰-۸

جلسه	تاریخ	موضوع هر جلسه	مدرس
۱	۲۰ بهمن	آشنایی با مفاهیم و مدل‌های اپیدمیولوژی	دکتر شهاب رضائیان
۲	۲۷ بهمن	آشنایی با چگونگی انتقال بیماریها و سیر طبیعی بیماریها	دکتر شهاب رضائیان
۳	۴ اسفند	آشنایی دانشجویان با شاخص اندازه های گیری (توصیفی) وقوع بیماری و مرگ	دکتر شهاب رضائیان
۴	۱۱ اسفند	آشنایی با مفاهیم علیت و شاخصهای اندازه گیری آن در پیامدهای مرتبط با سلامت	دکتر شهاب رضائیان
۵	۲۵ اسفند	آشنایی با انواع روش های مطالعات اپیدمیولوژیک (مطالعه توصیفی)	دکتر شهاب رضائیان
۶	۱۷ فروردین	آشنایی با انواع روش های مطالعات اپیدمیولوژیک (مطالعه مورد-شاهدی)	دکتر شهاب رضائیان
۷	۲۴ فروردین	آشنایی با انواع روش های مطالعات اپیدمیولوژیک (مطالعه کوهورت)	دکتر شهاب رضائیان
۸	۳۱ فروردین	آشنایی با اصول پیشگیری	دکتر شهاب رضائیان
۹	۷ اردیبهشت	آشنایی دانشجویان با شاخص های ارزیابی روایی آزمون های غربالگری	دکتر شهاب رضائیان